

Täysistunto

Tiistai 7.11.2023 klo 14.04—17.57

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 79/2023 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Esittelevä ministeri ei ole vielä paikalla, joten mennään puhujalistaan. Edustaja Peltonen, Eemeli.

Keskustelu

15.12 **Eemeli Peltonen sd:** Arvoisa puhemies! Vaikka Suomi on ollut Euroopan unionin jäsen jo vuosikymmeniä, kuulen aina silloin tällöin kysymyksen, onko unionista mitään hyötyä ihmisten tavallisen arjen kannalta. Tämä hallituksen esitys, jolla toimeenpannaan Euroopan unionin direktiiviä, on hyvä osoitus unionin kyvystä parantaa ihmisten arkea konkreettisesti. Jälleen voidaan siis sanoa, että kyllä, Euroopan unionista on paljon hyötyä myös tavallisen arjen tasolla.

Radiolaitedirektiivin muutoksella EU pyrkii yhdenmukaistamaan pienten sähkölaitteiden, kuten matkapuhelinten, laturiliitäntää. Jatkossa kaikkia direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitteita pitää voida ladata yhtenäisellä USB-C-liitännällä. Samalla kuluttajien asemaa parannetaan laitteita ostettaessa.

Tämä muutoshan on sellainen, jota on toivottu jo pitkään. Direktiivissä ja sitä toimeenpaneavassa hallituksen esityksessä parannetaan sekä kuluttajien asemaa että pienennetään elektroniikkaromun määrää, jota erilaisten latureiden ostosta on tähän asti syntynyt osana arkipäivän kulutusta. Kuluttajien ja ympäristön edut lyövät siis tässä esityksessä kättä, ja hyvä niin.

Jos jotain kriittistä tästä esityksen taustalla olevasta direktiivistä haluaa sanoa, niin tietenkin tätä muutosta yleislaturista olisi kaivattu jo paljon aikaisemminkin. Tästähän on jo vuosia käyty keskustelua, mutta kuten usein, niin tämänkin asian osalta voidaan todeta, että parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Uskon, että eduskunta saa tämän tarpeellisen, hyvän muutoksen käsiteltyä varmasti ripeästi ja sangen yksituumaisesti.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Harakka, poissa. — Edustaja Wallinheimo.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2023 vp

15.13 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Peltonen totesi, tämä on erittäin hyvä uudistus, ja tällaisia tosiaan toivoisi EU:sta tulevan enemmänkin.

Kun kuluttajan tarvitsisi jatkossa ostaa vähemmän erilaisia latureita ja samalla niiden hintojen ennustetaan laskevan, niin kuluttajat säästäisivät tässä yli puoli miljardia euroa EU:ssa, joten tässä on myös erittäin hyvä säästökulma.

Myöskin komission vaikutusten arvioinnin mukaan ehdotuksella olisi merkittäviä ympäristövaikutuksia. Se vähentäisi sähkö- ja elektroniikkaromun määrää, mikä puolestaan on tärkeää vihreään ja digitaaliseen talouteen siirtymisen kannalta. Vuodessa itse asiassa elektroniikkaromua näistä käyttämättömistä latureista syntyy peräti 11 000 tonnia, joten tällä on vaikutusta myös ympäristön kannalta.

Lausuntojen perusteella, arvoisa puhemies, lakiehdotuksen mukaisia muutoksia ja sen tavoitteita pidettiin lähtökohtaisesti kannatettavina, positiivisina ja hyödyllisinä, eli ei muuta kuin eteenpäin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Harakka.

15.15 Timo Harakka sd: Arvostettu rouva puhemies! Tämä esitys on pieni askel mutta ehdottomasti oikeaan suuntaan. Meillähan tässä digitaalisessa taloudessa taikka datakapitalismissa suuri ongelma tällä hetkellä on se, että markkinavoima keskittyy muutamalle suurelle alustatoimijalle, ja se ongelma vain voimistuu sitä mukaa, kun tekoälykehitys jatkaa tätä keskittymiskehitystä. Tällöin kaikki ne toimet, jotka tietyllä tavalla purkavat näitä kytkentöjä, joita näillä suurilla alustayhtiöillä, megaluokan alustayhtiöillä, on — joko horisontaalisessa riippuvuusketjussa eli sellaisessa, että erilaiset palvelut ovat riippuvaisia näistä muutamasta suuresta mega-alustasta, tai sitten tässä tapauksessa erityisesti tässä vertikaalisessa riippuvuusketjussa, jossa ainoastaan saman yhtiön, nimeltä mainitsemattoman omenalogoa käyttävän yhtiön, omat tuotteet ovat yhteensopivia niiden kanssa — kaikkien näitten pakotettujen riippuvuussuhteiden ja monopolien ja oligopolien purkaminen johtaa Suomen kaltaisen valtion kannalta edullisempaan kilpailutilanteeseen, jossa myös pienestä maasta ponnistavat, pienet ja keskisuuret innovatiiviset ja aidosti uutta luovat yritykset pääsevät kiinni kohtuullisin ehdoin sellaiseen markkinaan, joka muutoin uhkaa keskittyä ja tällä tavalla johtaa oikeastaan kilpailun vesittymisen kautta myöskin innovaatioiden vähenemiseen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.